

Research Article

Investigating the Barriers to the Presence of Muslim Women in International Sports Fields with the PESTEL Approach

Mohammad Siavashi^{1*}, Mina Parhamzadegh²

1. Assistant Professor in Sport Management, Department of Physical Education and Sport Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran
2. MSc in Sport Management, Jounoob Tehran Payame Noor, Tehran, Iran

Received: 29/12/2024, Accepted: 10/07/2025, Online Published: 17/09/2025

* Corresponding Author: Mohammad Siavashi, E-mail: msiavashi738@pnu.ac.ir

How to Cite: Siavashi, M; Parhamzadeh, M; (2025). Investigating the Barriers to the Presence of Muslim Women in International Sports Fields with the PESTEL Approach, *Research on Women's Sport*; Research on Women's Sport, 2(6), 91-106. Doi: 10.22089/rws.2025.17607.1049.

Extended Abstract

Background and Purpose

Over the past two decades, the participation of Muslim women in sports has increasingly attracted scholarly attention across both Islamic and Western societies. Muslim female athletes have come to symbolize success and progress within the international sports arena, yet they have faced various restrictions and challenges over time. The marginalization and discrimination against women in sports—particularly Muslim women—stem from a complex interplay of social and cultural attitudes prevalent among the general public, entrenched traditions, religious beliefs, modes of popular communication, and broader social issues. Additionally, family responsibilities such as parenting and childcare impose further constraints on their involvement in sports. In many Muslim-majority countries, the presence of female athletes remains a contentious issue, often debated by religious authorities. Consequently, the representation of Muslim women in the Olympics and other international competitions remains limited, with participation opportunities heavily influenced by the cultural and religious foundations of their respective countries.

Methods

This applied research employed a mixed-methods design and was conducted in a field setting to comprehensively explore the barriers faced by Muslim women in international sports participation. The qualitative component targeted experts in women's sports, including researchers, coaches, and specialists. Purposeful sampling was utilized, and the sample size was determined by the principle of theoretical saturation. Semi-structured interviews were conducted using a combination of predetermined and follow-up questions. Theoretical saturation was achieved after seventeen interviews; however, to enhance validity and ensure comprehensive coverage of all relevant themes, interviews continued until nineteen participants were included. The reliability of the interview process was confirmed through a survey involving ten sports management experts, and inter-coder agreement was employed to assess the consistency of the interview coding protocol.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

The quantitative phase involved a two-stage Delphi method and a structured questionnaire consisting of 51 items across six dimensions: political, social, economic, technological, legal, and environmental. The statistical population for this phase mirrored that of the qualitative study. The questionnaire's validity was affirmed by sports management specialists, and its reliability was supported by a Cronbach's alpha coefficient of 0.72. Data analysis was performed using SPSS version 26.

Results

The demographic profile of the research participants revealed that the majority (68.5%) were aged between 36 and 40 years. Educationally, 80% held degrees in sports science, while 20% had qualifications in other fields. Regarding academic attainment, 63.1% possessed a master's degree, and 36.9% held doctoral degrees. Professionally, 26.2% identified as experts, 42.1% as researchers, and 31.7% as coaches specializing in women's sports. Most participants (73.6%) reported having between 11 and 15 years of experience in the field.

Analysis of the data identified the foremost barriers to Muslim women's participation in international sports. The lack of financial sponsorship emerged as the highest priority, with a mean score of 4.8. This was closely followed by lower wages for female athletes (mean 4.7) and inadequate legal support for sending women's teams to competitions (mean 4.6). These findings underscore persistent structural inequalities in funding, remuneration, and legislative backing that disproportionately affect women's sports, particularly within Muslim contexts.

Conclusion

The present study aimed to elucidate the multifaceted barriers hindering Muslim women's participation in international sporting arenas through a comprehensive mixed-methods approach. The findings consistently highlight financial support as the most critical impediment, corroborating recent studies such as Hassan et al. (2024). Existing literature further reveals that corporate sponsorship predominantly favors men's sports, as documented by Jenson and Smith (2024), while Cooke et al. (2021) emphasize the overwhelming dominance of men's sports in media coverage. Media exposure plays a pivotal role in attracting sponsorship; insufficient coverage of women's sports diminishes public awareness and consequently reduces sponsors' willingness to invest. In particular, the scarcity of television broadcasts dedicated to women's sports results in lower viewership and further disincentivizes corporate investment.

The lack of financial and media support may also adversely affect women's motivation to engage in sports, with potential negative repercussions on their physical and mental well-being. Another significant challenge identified is the shortage of adequate sports facilities and training venues for women. Such infrastructural deficits not only compromise the quality of sports development but also hinder sponsors from realizing their economic objectives, thereby perpetuating a cycle of underinvestment.

Addressing these challenges requires a multifaceted strategy. Enhancing media coverage of women's sports competitions can increase visibility and attract sponsorship. Additionally, policy measures such as tax incentives or other financial benefits for companies that support women's sports could stimulate greater investment.

This study's limitations include a relatively small sample size, reflective of the nascent stage of women's sports development in many Muslim countries. Future research should undertake comparative analyses of female athletes' status across different Muslim-majority nations to identify best practices and inform effective policy interventions.

Keywords: Women, Sponsors, Media, Muslim, Success.

Article Message

One of the major challenges facing female athletes is overcoming traditional gender roles and social expectations. Given the need for our society to have self-confidence and a sense of trust in its women's abilities, the successes of women's sports occupy a special place. Women's success in international sports arenas is one of the most important factors in neutralizing false propaganda and correcting the world's view of the status of Muslim women. Women, along with men, can raise the flag of Islamic Iran in the international arena and be a source of pride by maintaining the Islamic hijab, and this can play an important role in increasing government and national support and attracting private investors to women's sports.

Ethical Considerations

All ethical principles have been observed in conducting this research

Authors' Contributions

Mohammad Siavashi (idea generation, administrative correspondence, statistical analysis of interviews and questionnaires in software, extraction of results and final editing and submission of the article).

Mina Parhamzadeh (data collection, background research and review of previous articles and sources, article writing, review and editing).

Conflict of Interest

The authors of the article have no conflicts of interest regarding this research

Acknowledgments

We hereby express our appreciation and gratitude to all those who helped us in conducting this research

واکاوی موانع حضور بانوان مسلمان در میادین ورزشی بین‌المللی با رویکرد پستل

محمد سیاوشی*^۱، مینا پرهام زاده^۲

۱. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور تهران جنوب، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۱۹، تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۲۶

*نویسنده مسئول: محمد سیاوشی، E-mail: msiavashi738@pnu.ac.ir

How to Cite: Siavashi, M; Parhamzadeh, M; (2025). Investigating the Barriers to the Presence of Muslim Women in International Sports Fields with the PESTEL Approach, *Research on Women's Sport*; Research on Women's Sport, 2(6), 91-106. Doi: 10.22089/rws.2025.17607.1049.

چکیده

با توجه به اهمیت روبه‌رشد نقش زنان در جوامع مسلمان، در این پژوهش به مطالعه موانعی پرداخته شده است که مانع از شرکت زنان مسلمان در رویدادهای ورزشی بین‌المللی می‌شود؛ بنابراین هدف پژوهش حاضر واکاوی موانع حضور بانوان مسلمان در میادین ورزشی بین‌المللی با رویکرد پستل بود. روش پژوهش به صورت آمیخته و از نوع اکتشافی متوالی بود. ابزار پژوهش در بخش کیفی، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با کارشناسان، پژوهشگران و مربیان در حوزه ورزش بانوان بود. روش نمونه‌گیری هدفمند بود و تعیین حجم نمونه براساس اصل اشباع نظری صورت گرفت و در پایان ۱۹ مصاحبه انجام شد. اعتمادپذیری مصاحبه‌ها از طریق نظرسنجی از ۱۰ تن از متخصصان حوزه مدیریت ورزشی و اتکاپذیری از طریق روش توافق دو کدگذار (۸۴ درصد) تأیید شد. ابزار پژوهش در بخش کمی، پرسش‌نامه دومرحله‌ای دلفی با شش شاخص و ۵۱ معیار و جامعه آماری همان جامعه بخش کیفی بود. یافته‌ها نشان داد، کمبود در حامیان مالی با میانگین ۴/۸ و دستمزد کمتر بانوان با میانگین ۴/۷ از شاخص اقتصادی و نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی با میانگین ۴/۶ از شاخص قانونی، بالاترین اولویت را به دست آوردند. با توجه به یافته‌ها پیشنهاد می‌شود، با پخش رسانه‌ای مسابقات بانوان مسلمان در میادین بین‌المللی ورزشی، انگیزه حامیان مالی برای حمایت از آن‌ها افزایش یابد. همچنین یافته‌های این پژوهش می‌تواند به ارتقای اعتبار و جایگاه بانوان ایرانی در ورزش کشور کمک کند و الهام بخش دختران جوان در ایران و کشورهای مسلمان باشد.

واژگان کلیدی: زنان، حامیان مالی، رسانه، مسلمان، موفقیت.

مقدمه

امروزه ورزش به‌عنوان یک بخش خدماتی مهم با ویژگی‌هایی که از سلامت فردی و اجتماعی محافظت می‌کند، دیده می‌شود. ورزش اساساً چیزی است که افراد برای سلامتی، لذت و آرامش انجام می‌دهند و در لغت به معنای آرامش، سرگرمی و دوری از کارهای معمولی است (اورونبایو^۱، ۲۰۲۳). ورزش با آماده کردن افراد برای رویارویی با موقعیت‌های مختلف، آن‌ها را برای سناریوهای واقعی آماده می‌کند. مشارکت ورزش و فعالیت بدنی فرصت‌هایی را برای تعاملات اجتماعی، همبستگی، انصاف، ملیت و اعتماد جامعه فراهم می‌کند (تاسقیر و فاطیما^۲، ۲۰۲۱). ورزش، پدیده‌ای اجتماعی-فرهنگی و عامل اصلی در ساخت جامعه اجتماعی محسوب می‌شود (الشهرانی^۳، ۲۰۲۰). ورزش در کشورهای مسلمان عنصر کلیدی در فرهنگ و جامعه شناخته می‌شود و نقش مهمی در توسعه اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ایفا می‌کند. ورزش در کشورهای مسلمان نه تنها فعالیت جسمانی است، بلکه ابزاری برای تقویت هویت ملی، کاهش تنش‌های اجتماعی و توسعه روابط بین‌المللی نیز محسوب می‌شود. توجه به این جنبه‌ها می‌تواند به رشد اجتماعی و فرهنگی این کشورها کمک کند (التانی^۴، ۲۰۲۱). فعالیت‌های کاملاً رسمی ورزش زنان در ایران از دهه ۱۳۲۰ شمسی با شرکت زنان در مسابقات دوومیدانی شروع شد و با مسابقات بسکتبال و والیبال ادامه پیدا کرد. مسابقات تیمی زنان از دهه ۳۰ کلید خورد و پس از آن ورزش‌های رزمی مانند کاراته وارد دنیای ورزش زنان شد. در دهه ۴۰، باشگاه‌های ورزشی زنان راه‌اندازی شدند. اوایل دهه ۵۰ فعالیت‌های ورزشی زنان به علت تحولات کشور قطع شد، اما دهه ۱۳۷۰ برای تاریخ ورزش زنان بسیار مهم است؛ چراکه امور ورزشی بعد از چند سال رخوت، شکلی رسمی به خود گرفت. گروه‌های ملی فوتبال، فوتسال، والیبال و بسکتبال تشکیل و رشته‌هایی به ورزش زنان اضافه شد؛ برای مثال، تکواندو در دهه ۷۰ به صورت جدی فعالیت خود را شروع کرد، در دهه ۸۰ بیشتر شد و در دهه ۹۰ به اوج خود رسید (طالب‌پور و همکاران، ۲۰۱۹).

در طول دو دهه گذشته، مشارکت ورزشی در میان زنان مسلمان در جوامع اسلامی و غربی مدنظر علمی فزاینده‌ای قرار گرفت (حسن^۵ و همکاران، ۲۰۲۴؛ منوسی^۶ و همکاران، ۲۰۱۹). بانوان ورزشکار مسلمان در میادین بین‌المللی ورزشی به‌عنوان نمادهایی از موفقیت و پیشرفت در عرصه ورزش شناخته می‌شوند، ولی در دوره‌های مختلف با محدودیت‌هایی مواجه بوده‌اند (احمد^۷ و همکاران، ۲۰۲۰). این بی‌توجهی و تبعیض درباره بانوان در ورزش و میادین ورزشی، به‌ویژه در بانوان مسلمان به دلیل اجتماعی و نگرش‌های فرهنگی عموم مردم، باورهای فرهنگی و اجتماعی به سنت‌ها، باورها، انواع ارتباطات مردمی و مسائل اجتماعی و همچنین محدودیت‌های مسئولیت‌های خانوادگی مانند فرزندپروری و مراقبت از فرزندان است. در بسیاری از کشورهای مسلمان، حضور بانوان ورزشکار از سوی رهبران مذهبی بحث‌برانگیز تلقی می‌شود؛ در نتیجه تعداد زنان مسلمان شرکت‌کننده در المپیک و سایر رویدادهای بین‌المللی امیدوارکننده نیست؛ بنابراین فرصت شرکت در میادین بین‌المللی ورزشی تا حد زیادی به مبانی فرهنگی و مذهبی کشورها بستگی دارد (صادقی و همکاران، ۲۰۱۸).

ورزشکاران زن که در مسابقات بین‌المللی با حجاب اسلامی شرکت می‌کنند، نه تنها نماینده کشور خود هستند، بلکه نماد قدرت و اراده زنان مسلمان نیز محسوب می‌شوند. این امر می‌تواند الهام‌بخش دیگر زنان در کشورهای مسلمان

-
1. Orunbayev
  2. Tasgheer & Fatima
  3. Al-Shahrani
  4. Al-Thani
  5. Hassan
  6. Menevse
  7. Ahmad

باشد تا با حفظ هویت فرهنگی خود، در عرصه‌های مختلف اجتماعی و ورزشی حضور یابند (هیلتون و لوندبرگ^۱، ۲۰۲۱). حمایت مالی از ورزش بانوان منجر به همگرایی مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها و مزایای تجاری می‌شود، اما تفاوت مالی در خورتوجهی بین قراردادهای ورزشی مردان و زنان وجود دارد و هیچ زنی در فهرست ۱۰۰ ورزشکار پردرآمد جهان در مجله فوربس در سال ۲۰۱۸ قرار نداشت (مورگان^۲، ۲۰۱۹). جایگاه ورزش و فعالیت بدنی به‌ویژه برای زنان در کشورهای مسلمان محل بحث است دارد. بیشتر کشورها موافق‌اند که مسلمانان ملزم به حفظ بدنی سالم هستند و برخی ورزش‌ها منشأ اسلامی دارند. در حدیثی آمده است که پیامبر فرمود: «به فرزندان‌تان شنا، تیراندازی و اسب سواری بیاموزید». در مواردی که اختلاف نظر وجود دارد، به میزان شرکت مسلمانان به‌ویژه زنان در ورزش و جایز بودن کدام نوع ورزش مربوط است (مورز^۳، ۲۰۲۲).

شهبازی و همکاران (۲۰۲۴) در طراحی مدل تأمین مالی ورزش‌های سودمحور با تأکید بر ورزش زنان به مسئولان مربوط پیشنهاد کردند، در تأمین مالی به این مقوله‌ها و زیرمقوله‌های آن‌ها اهمیت داده شود. سعیدپور و همکاران (۲۰۲۴) در تعیین نقش امنیت و حمایت اجتماعی در فعالیت بدنی فراغتی زنان بزرگسال شهر تهران نتیجه‌گیری کردند که افزایش انواع حمایت اجتماعی (عاطفی، مالی، اطلاعاتی و ابزاری) میزان فعالیت بدنی فراغتی زنان را افزایش می‌دهد. نوری و همکاران (۲۰۲۲) در تعیین مؤلفه‌های فرهنگ ورزش قهرمانی زنان مسلمان گزارش کردند که فرهنگ اجتماعی در ورزش قهرمانی زنان مسلمان اهمیت و اولویت بالاتری نسبت به سایر عوامل دارد و باید در تصمیم‌گیریهایی کلان مدنظر قرار گیرد. حسن و همکاران (۲۰۲۴) در شناسایی موانع برندسازی ورزشکاران زن مسلمان بیان کردند که سه مانع دانش برندسازی، رسانه‌های اجتماعی و فشار شخصی بر تصمیم ساخت برند تأثیر می‌گذارد. مارشال^۴ و همکاران (۲۰۲۴) در بررسی تنش‌های ورزشکاران زن در لیگ بسکتبال استرالیا گزارش کردند که مهم‌ترین مانع بازیکنان حرفه‌ای، دستمزد کم و مهم‌ترین مانع بازیکنان نیمه حرفه‌ای برقراری تعادل بین تعهد ورزشی و سایر جنبه‌های زندگی است. ایونز و فیستر^۵ (۲۰۲۱) در مرور سیستماتیک رهبری بانوان در ورزش بیان کردند که در سطح جهانی، زنان همچنان در پست‌های رهبری حضور کمتری نسبت به مردان دارند و شیوه‌های انتخاب مردسالارانه و فرهنگ سازمانی این نابرابری را تقویت می‌کند. فرزانه و همکاران (۲۰۲۱) در بررسی موانع حضور زنان ورزشکار در جوامع شهری و روستایی دریافتند که موانع اقتصادی بالاترین اولویت را به دست آورد.

پیشینه پژوهش نشان می‌دهد، بیشتر پژوهش‌ها به بررسی موانع بانوان ورزشکار در سطح محلی یا به صورت کلی پرداخته‌اند؛ در حالی که حضور بانوان مسلمان ایرانی در میادین ورزشی نه تنها به عنوان فعالیت ورزشی، بلکه به عنوان نمادی از ارزش‌های فرهنگی و دینی نیز تلقی می‌شود و می‌تواند الهام‌بخش نسل جوان باشد. رویکرد پستل به عنوان چارچوبی جامع می‌تواند به درک موانع مختلفی کمک کند که بانوان ورزشکار مسلمان در میادین بین‌المللی با آن‌ها مواجه می‌شوند. با استفاده از این رویکرد می‌توان راهکارهای مناسب برای رفع موانع و تسهیل حضور بانوان در ورزش بین‌المللی را توسعه داد. این موضوع شامل حمایت‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیک، محیطی و حقوقی است که می‌تواند به افزایش فرصت‌های ورزشی بانوان و ارتقای جایگاه آن‌ها در جامعه کمک کند؛ بنابراین در پژوهش حاضر قصد بر آن است به این سؤال پاسخ داده شود که موانع حضور بانوان مسلمان ایرانی در میادین بین‌المللی ورزشی در ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فناوری، قانونی و محیطی کدام‌اند؟

-
1. Hilton & Lundberg
  2. Morgan
  3. Morz
  4. Marshall
  5. Evans & Pfister

روش پژوهش

پژوهش حاضر، کاربردی و با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش از نوع آمیخته بود که به صورت میدانی انجام گرفت. جامعه پژوهش در بخش کیفی، متخصصان در زمینه ورزش بانوان اعم از کارشناسان، پژوهشگران و مربیان بودند. منظور از متخصصان، افرادی بودند که در زمینه ورزش بانوان دارای مقالات علمی پژوهشی بودند و همچنین کارشناس در بخش ورزش بانوان بوده یا از مربیان شاغل در سطح قهرمانی بودند. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند بود و تعیین حجم نمونه براساس اصل اشباع نظری صورت گرفت. ابزار پژوهش، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود که محقق از سؤالات از پیش تعیین‌شده به همراه سؤالات تعقیبی در مصاحبه‌ها استفاده کرد. در مصاحبه هفدهم محقق به اشباع نظری رسید، ولی برای افزایش اعتبار و پوشش تمامی مؤلفه‌ها، مصاحبه تا ۱۹ نفر ادامه یافت. اعتمادپذیری مصاحبه‌ها از طریق نظرسنجی از ۱۰ تن از متخصصان مدیریت ورزشی تأیید شد. برای ارزیابی اتکاپذیری پروتکل مصاحبه نیز از روش درصد توافق بین دو کدگذار استفاده شد. ابتدا از یک همکار پژوهشی باتجربه در زمینه کدگذاری داده‌های کیفی درخواست شد تا در پژوهش مشارکت داشته باشد. از بین نتایج مصاحبه، مصاحبه‌های ششم، دهم و سیزدهم انتخاب شد و جداگانه توسط دو کدگذار (پژوهشگر و همکار پژوهشی) کدگذاری شد. در هر کدام از مصاحبه‌ها، کدهایی که در نظر دو نفر با هم مشابه بودند، با عنوان «توافق» و کدهای غیرمشابه با عنوان «عدم توافق» مشخص شدند. سپس محقق به همراه همکار پژوهش، سه مصاحبه مذکور را کدگذاری کرد و درصد توافق درون‌موضوعی که به‌عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می‌رود، با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد. نتایج در جدول (۱) ارائه شده است.

$$۱۰۰ * (\text{تعداد کل کدها}) / (۲ * \text{تعداد توافقات}) = \text{درصد پایایی}$$

جدول ۱- نتایج پایایی از طریق روش دو کدگذار

Table 1- Reliability results through the two-coder method

ردیف Row	شماره مصاحبه Interview number	تعداد کل کدها Total number of codes	تعداد توافقات Number of agreements	تعداد عدم توافقات Number of disagreements	پایایی بازآزمون (درصد) Test-retest reliability (percentage)
۱	مصاحبه ششم	۱۵	۶	۲	۸۰٪
۲	مصاحبه دهم	۱۰	۴	۱	۸۰٪
۳	مصاحبه سیزدهم	۱۳	۶	۲	۹۲.۳٪
کل		۳۸	۱۶	۵	۸۴٪

همان گونه که در جدول (۱) مشاهده می‌شود، تعداد کل توافقات بین کدها برابر با ۱۶، تعداد کل عدم توافقات برابر با ۵ و پایایی بازآزمون مصاحبه‌های این تحقیق برابر با ۸۴ درصد بود. با توجه به اینکه میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد بود، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها تأیید شد. از کدگذاری و ارائه مدل برای تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه استفاده شد. کدگذاری در تحقیقات کیفی به معنای طبقه‌بندی و نظم‌دهی به داده‌ها است که بدین منظور از نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ استفاده شد. در بخش کمی از روش دلفی دومرحله‌ای و پرسشنامه ۵۱ سؤالی با رویکرد پستل استفاده شد. این چارچوب براساس عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فناورانه، زیست‌محیطی و قانونی استوار است و به تحلیل تمام جنبه‌های محیطی می‌پردازد که می‌تواند موانع بانوان ورزشکار مسلمان را به طور کامل پوشش دهد. همچنین پس از

شناسایی موانع می‌توان با استفاده از این روش، استراتژی‌های مناسب برای رفع موانع و توسعه ورزش بانوان در جامعه مسلمان را تدوین کرد. جامعه آماری همان جامعه پژوهش در بخش کیفی بود. روایی پرسشنامه از طریق متخصصان مدیریت ورزشی و پایایی از طریق آلفای کرونباخ (۰/۷۲) تأیید شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کمی با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ انجام شد.

نتایج

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جامعه پژوهش نشان داد که بیشتر شرکت‌کنندگان در دامنه سنی ۳۶ تا ۴۰ سال با ۶۸/۵ درصد قرار داشتند. ۸۰ درصد مدرک علوم ورزشی و ۲۰ درصد مدرک غیر علوم ورزشی داشتند. ۶۳/۱ درصد تحصیلات کارشناسی‌ارشد و ۳۶/۹ درصد تحصیلات دکتری داشتند. یافته‌های مربوط به سمت نشان داد که ۲۶/۲ درصد کارشناس، ۴۲/۱ درصد پژوهشگر و ۳۱/۷ درصد از مریبان در حوزه ورزش بانوان بودند. یافته‌های مربوط به میزان سابقه در ورزش بانوان نشان داد که بیشتر شرکت‌کنندگان با ۷۳/۶ درصد بین ۱۱ تا ۱۵ سال در این حوزه سابقه داشتند.

جدول ۲- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جامعه پژوهش

Table 2- Demographic characteristics of the research population

متغیر Variable	گزینه Option	فراوانی Frequency	درصد Percentage
سن Age	31 تا 35 سال	4	21
	36 تا 40 سال	13	68.5
	41 سال و بیشتر	2	10.5
مدرک Degree	علوم ورزشی	18	80
	غیر علوم ورزشی	4	20
میزان تحصیلات Education Level	کارشناسی‌ارشد	12	63.1
	دکتری	7	36.9
سمت Post	کارشناس	6	26.2
	پژوهشگر	8	42.1
	مریی	5	31.7
میزان سابقه در ورزش بانوان Amount of experience in women's sports	5 تا 10 سال	2	10.5
	11 تا 15 سال	14	73.6
	16 سال و بیشتر	3	15.9

جدول (۳) کدهای استخراجی حاصل از ۱۹ مصاحبه به همراه شماره مصاحبه و تعداد تکرار هر کد را نشان می‌دهد. در پایان ۱۹ مصاحبه، ۵۱ کد استخراج شد.

جدول ۳- کدهای استخراجی

Table 3- Extracted codes

ردیف Row	کد Code	شماره مصاحبه Interview number	تعداد تکرار کد Number of code repetitions
1	ترس از دست دادن شهرت و اعتبار	1,2,3,17	4
2	کمبود در حامیان مالی	1,2,3	3
3	پوشش رسانه‌ای کمتر ورزش بانوان	3,4,5	3
4	محدودیت در توسعه برند شخصی	1,3,4	3
5	پوشش حجاب	2,4,5	3
6	انگیزه کمتر نسبت به سایر بانوان ورزشکار	4,5,6	3
7	دیدگاه متفاوت کادر اجرایی مسابقات نسبت به آن‌ها	2,3,16	3
8	تأثیر حجاب بر قضاوت داوران	1,3,4,15	4
9	کمتر استقبال شدن از سوی تماشاچیان	5,6,7	3
10	تأثیر منفی حجاب بر عملکرد آن‌ها	2,3,5,16	4
11	نامناسب بودن لباس‌های تدارک‌شده	3,5,16,17	4
12	توجه بیشتر رسانه‌ها به ورزشکاران غیرمسلمان	6,7,16,17	4
13	دستمزد کمتر بانوان مسلمان	4,5,6,16	4
14	فرهنگ مردسالارانه و فرصت بیشتر مردان برای حضور در میادین	2,3,16,17,18	5
15	ترس از جریمه شدن	7,8,18,19	4
16	نگرش‌های منفی به توانایی‌های ورزشی زنان مسلمان	7,8,19	3
17	وجود کارشناس مذهبی در کنار تیم	8,9,18,19	4
18	ترس از محرومیت	8,9,18,19	4
19	قوانین سختگیرانه فدراسیون‌ها در مورد نوع پوشش	8,9	2
20	کمبود منابع مالی	8,9,19	3
21	نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی	8,9,10	3
22	کاهش تمرکز در حین مسابقه	8,9,19	3
23	محدودیت شرکت در برخی رشته‌ها مانند ژیمناستیک	8,9,18	3
24	مغایرت بین موازین داخلی و بین‌المللی	9,10	2
25	نظارت شدید در برخی کشورهای مسلمان	9,10,18	3
26	محدودیت در تعامل با بازیکنان پناهنده از کشور خود	9,10,11	3
27	ممنوعیت مربی مرد در تیم ملی بانوان مسلمان	10,11,18	3
28	تبعیض علیه زنان مسلمان	10,11,12	3
29	محدودیت‌های رسانه‌ای در مسابقات	11,12	2
30	آزارهای کلامی علیه بانوان ورزشکار مسلمان	11,18,19	3
31	حملات فیزیکی به بانوان ورزشکار مسلمان	11,12	2
32	تضعیف روحیه به دلیل تبعیض‌ها	11,12,13	3
33	نگرش منفی به مسلمانان	13,19	2
34	ممنوعیت حجاب در برخی رشته‌ها	13,14	2
35	نپذیرفتن حجاب توسط برخی کشورهای میزبان	13,14	2

جدول ۳- کدهای استخراجی

Table 3- Extracted codes

ردیف Row	کد Code	شماره مصاحبه Interview number	تعداد تکرار کد Number of code repetitions
36	نبود حمایت رسانه‌ای	13,14,19	3
37	محدودیت‌ها هنگام دریافت مدال	13,14,18	3
38	ترس از دست دادن حجاب در حین مسابقه	14,15	2
39	محدودیت‌ها در صورت وجود داور مرد	14,15	2
40	ممنوعیت مبارزه با ورزشکاران اسرائیلی	14,15,19	3
41	محدودیت‌ها در ماه رمضان	14,15	2
42	محدودیت در غذاهای حرام در فصل مسابقات	15,16	2
43	محدودیت در شادی با هواداران جنس مخالف	15,16,17	3
44	محدودیت در شادی پس از برد	15,17	2
45	محدودیت در فضای مجازی پس از برد	17,18	2
46	محدودیت در مصاحبه‌های بعد از بازی	14,18	2
47	محدودیت تمرین با جنس مخالف	17,19	2
48	محدودیت هنگام آسیب‌دیدگی در حین بازی	17,19	2
49	محدودیت در دست دادن با مربی حریف	16,17	2
50	پاداش‌های کمتر برخی کشورهای مسلمان برای بانوان قهرمان	16,17	2
51	محدودیت در همکاری با برخی اسپانسرها	16,17	2

جدول (۴) یافته‌های نهایی پژوهش را با توجه رویکرد پستل و روش دلفی دومرحله‌ای نشان می‌دهد. تعداد افراد در مرحله اول دلفی ۱۸ نفر و در مرحله دوم ۱۵ نفر بود. میزان توافق ۷۰ درصد بود و با توجه به جدول، تمامی شاخص‌ها توافق بیشتر از ۷۰ درصد را در مرحله اول داشتند. مرحله دوم دلفی نیز به فاصله دو هفته بعد از پایان مرحله اول انجام شد. یافته‌های نهایی نشان داد، کمبود در حامیان مالی با میانگین ۴/۸، دستمزد کمتر بانوان با میانگین ۴/۷ و نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی با میانگین ۴/۶ بالاترین اولویت را از دیدگاه جامعه آماری به دست آوردند.

جدول ۴- یافته‌های نهایی پژوهش

Table 4- Final research findings

عوامل Factors	کدها Codes	میانگین دلفی اول First Delphi average	میانگین دلفی دوم Second Delphi average
سیاسی	ممنوعیت مبارزه با ورزشکاران اسرائیلی	3.5	3.5
	محدودیت در تعامل با بازیکنان پناهنده از کشور خود	3.8	3.7
اجتماعی	ترس از دست دادن شهرت و اعتبار	3.6	3.7
	انگیزه کمتر نسبت به سایر بانوان ورزشکار	4.1	4
	فرهنگ مردسالارانه و فرصت بیشتر مردان برای حضور در میداين	3.7	3.7

جدول ۴- یافته‌های نهایی پژوهش
Table 4- Final research findings

عوامل Factors	کدها Codes	میانگین دلفی اول First Delphi average	میانگین دلفی دوم Second Delphi average
	ترس از جریمه شدن در شادی‌های پس از برد	3.5	3.5
	نگرش‌های منفی به توانایی‌های ورزشی زنان مسلمان	3.6	3.6
	تبعیض علیه زنان مسلمان	3.9	3.9
	تضعیف روحیه به دلیل تبعیض‌ها	3.8	3.8
	نگرش منفی به مسلمانان	4.1	4
	ترس از محرومیت	4.2	4.1
	کاهش تمرکز در حین مسابقه	4.3	4.2
	محدودیت در شادی پس از برد	3.9	4
اقتصادی	کمبود در حامیان مالی	4.5	4.8
	محدودیت در همکاری برخی اسپانسرها	4.3	4.2
	پاداش‌های کمتر برخی کشورهای مسلمان برای بانوان قهرمان	4.1	4.1
	محدودیت در توسعه برند شخصی	4	4.1
	کمبود منابع مالی	3.8	3.9
	دستمزد کمتر بانوان	4.6	4.7
فناوری	توجه بیشتر رسانه‌ها به ورزشکاران غیرمسلمان	4.5	4.5
	پوشش رسانه‌ای کمتر ورزش بانوان مسلمان	4.5	4.4
	محدودیت‌های رسانه‌ای در مسابقات	4.3	4.4
	نبود حمایت رسانه‌ای	4.2	4.1
قانونی	ممنوعیت مربی مرد در تیم ملی بانوان مسلمان	4.1	4.2
	ممنوعیت حجاب در برخی رشته‌ها	4.4	4.3
	نپذیرفتن حجاب توسط برخی کشورهای میزبان	4.4	4.3
	نظارت شدید در برخی کشورهای مسلمان	4.3	4.2
	محدودیت‌ها در ماه رمضان	4.2	4.1
	محدودیت در غذاهای حرام در فصل مسابقات	4.3	4.3
	محدودیت در شادی با هواداران جنس مخالف	4.5	4.4
	وجود کارشناس مذهبی در کنار تیم	3.8	3.9
	پوشش حجاب	4.2	4.3
	تأثیر منفی حجاب بر عملکرد آن‌ها	4.2	4.3
	نامناسب بودن لباس‌های تدارک‌شده	4.3	4.2
	قوانین سختگیرانه فدراسیون‌ها در مورد نوع پوشش	4	4.1
	نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی	4.6	4.6
	محدودیت شرکت در برخی رشته‌ها مانند ژیمناستیک	3.7	3.7
	مغایرت بین موازین داخلی و بین‌المللی	3.6	3.8
	محدودیت در فضای مجازی پس از برد یا باخت	3.5	3.6
	محدودیت در مصاحبه‌های بعد از بازی	3.8	3.7

جدول ۴- یافته‌های نهایی پژوهش
Table 4- Final research findings

عوامل Factors	کدها Codes	میانگین دلفی اول First Delphi average	میانگین دلفی دوم Second Delphi average
محیطی	محدودیت هنگام آسیب‌دیدگی در حین بازی	3.8	3.9
	محدودیت در دست دادن با مربی حریف	3.5	3.6
	محدودیت‌ها هنگام دریافت مدال	3.6	3.7
	ترس از دست دادن حجاب در حین مسابقه	4	4.1
	محدودیت‌ها در صورت وجود داور مرد	4.1	4.2
	دیدگاه متفاوت کادر اجرایی مسابقات به آن‌ها	4	4
	تأثیر حجاب بر قضاوت داوران	3.9	3.8
	کمتر استقبال شدن از سوی تماشاچیان	3.8	3.7
	آزارهای کلامی علیه بانوان ورزشکار مسلمان	3.7	3.6
	حملات فیزیکی به بانوان ورزشکار مسلمان	3.5	3.6

جدول ۵- اولویت‌های نهایی
Table 5- Final priorities

اولویت‌ها Priorities	کدها Codes	میانگین Mean
اول	کمبود در حامیان مالی	4.8
دوم	دستمزد کمتر بانوان	4.7
سوم	نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی	4.6

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، واکاوی موانع حضور بانوان مسلمان در میادین بین‌المللی ورزشی با رویکرد پستل بود. یافته‌ها نشان داد که کمبود در حامیان مالی بالاترین اولویت را به دست آورد که با نتایج پژوهش حسن و همکاران (۲۰۲۴) همسوست. همچنین جنسون و اسمیت^۱ (۲۰۲۴) بیان کردند که شرکت‌های حامی تمایل بیشتری به حمایت از رویدادهای ورزشی مردان دارند. کوکی و همکاران^۲ (۲۰۲۱) دریافتند که ورزش‌های مردان سهم اصلی پوشش رسانه‌ای را به خود اختصاص می‌دهند و پست‌های رسانه‌های اجتماعی و خبرنامه‌های ورزشی آنلاین منعکس‌کننده نابرابری جنسیتی هستند. حمایت‌های مالی ورزشی به‌عنوان ابزار بازاریابی اساسی عمل می‌کند که به بازیکنان و تیم‌ها این را امکان می‌دهد به مخاطبان گسترده دست یابند و اهداف متنوعی را محقق کنند. رسانه‌ها نقش کلیدی در جذب حامیان مالی دارند. پوشش داده نشدن مناسب مسابقات ورزشی زنان موجب کاهش آگاهی عمومی و در نتیجه کاهش تمایل حامیان مالی به حمایت از این حوزه می‌شود. به طور خاص، پخش نشدن مسابقات ورزشی زنان از تلویزیون باعث کاهش تعداد تماشاگران و

1. Jenson & Smith
2. Cooky

کاهش تمایل شرکت‌ها به سرمایه‌گذاری در این بخش می‌شود. زنان ممکن است به دلیل نبود حمایت مالی و رسانه‌ای، انگیزه کمتری برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی داشته باشند. این موضوع می‌تواند به نوبه خود بر سلامت جسمی و روحی آن‌ها تأثیر منفی بگذارد. کمبود فضاهای ورزشی و امکانات لازم برای تمرین و رقابت نیز از دیگر مشکلات اساسی است. این کمبودها نه تنها بر کیفیت ورزش تأثیر می‌گذارد، بلکه باعث می‌شود شرکت‌های حامی نتوانند به اهداف اقتصادی خود دست یابند. حامیان مالی می‌توانند با حمایت از رویدادهای ورزشی و تبلیغات مناسب، به ترویج ورزش بانوان مسلمان کمک کنند. این ترویج می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و جذب بیشتر بانوان به ورزش منجر شود. حمایت مالی از ورزش بانوان مسلمان می‌تواند به ایجاد همبستگی و اتحاد در بین جوامع اسلامی کمک کند. این حمایت می‌تواند به عنوان پل ارتباطی بین جوامع مختلف عمل کند و به گسترش ورزش بانوان مسلمان در سطح بین‌المللی کمک کند. همچنین حمایت مالی می‌تواند به افزایش آگاهی و پذیرش اجتماعی از ورزش بانوان کمک کند. این امر می‌تواند به کاهش موانع اجتماعی و فرهنگی برای مشارکت بانوان در فعالیت‌های ورزشی بینجامد. در این راستا، افزایش توجه رسانه‌ها به مسابقات ورزشی زنان می‌تواند به جذب حامیان مالی کمک کند. ارائه معافیت‌های مالیاتی یا تسهیلات برای شرکت‌هایی که از ورزش بانوان حمایت می‌کنند، می‌تواند انگیزه بیشتری برای سرمایه‌گذاری ایجاد کند.

دستمزد کم بانوان در دومین اولویت بود که با یافته‌های مطالعات شهبازی و همکاران (۲۰۲۴)، فرزانه و همکاران (۲۰۲۱) و مارشال و همکاران (۲۰۲۴) همسوست. احمد و همکاران (۲۰۲۰) گزارش کردند، بین دیدگاه بانوان مسلمان ورزشکار و سازمان‌های ورزشی د خصوص زیرساخت‌های ورزشی اختلافاتی وجود دارد. آلی^۱ و همکاران (۲۰۱۸) بیان کردند، مردان در زمینه‌های رهبری، مربیگری و دستمزد در مقایسه با زنان موقعیت بهتری دارند. واترل^۲ (۲۰۲۳) نشان داد، از طریق مشاهده جریان‌های درآمدی و شکاف دستمزدی می‌توان نتیجه گرفت که مقایسه بین مردان و زنان در جهان ورزش بسیار ناعادلانه است. هیندمن و پائولسن^۳ (۲۰۲۲) نتیجه گرفتند که تفاوت‌های درآمدی درخور توجهی براساس جنسیت، نژاد و قومیت در میان مشاغل مختلف در نیروی کار ورزشی وجود دارد. در بسیاری از جوامع اسلامی، محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی بر فعالیت‌های ورزشی زنان تأثیرگذار است. این محدودیت‌ها شامل الزامات حجاب و پوشش اسلامی است که ممکن است مانع از حضور زنان در رقابت‌های بین‌المللی شود و در نتیجه فرصت‌های کمتری برای کسب درآمد فراهم می‌آورد. قوانین و ساختارهای نهادی موجود در بسیاری از کشورها ممکن است به نفع مردان باشد و منجر به نابرابری در دستمزد شود؛ برای مثال، برخی از فدراسیون‌های ورزشی ممکن است بودجه کمتری به تیم‌های زنان اختصاص دهند. بسیاری از ورزشکاران زن مسلمان با کمبود امکانات ورزشی مواجه هستند. این کمبود نه تنها بر کیفیت تمرینات آن‌ها تأثیر می‌گذارد، بلکه فرصت‌های رقابتی را نیز محدود می‌کند که این موضوع به کاهش دستمزدها منجر می‌شود. برای افزایش دستمزدها و فرصت‌های برابر، نیاز به تغییر نگرش‌ها، افزایش حمایت‌ها و فراهم کردن امکانات مناسب پیشنهاد می‌شود.

دیگر یافته‌ها نشان داد که نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی، سومین اهمیت را از دیدگاه جامعه آماری به دست آورد که با نتایج مطالعه ایونز و فیستر (۲۰۲۱) همسوست. یکی از اصلی‌ترین مشکلات، نبود حمایت مالی از سوی دولت و حامیان مالی خصوصی است. بسیاری از تیم‌های ورزشی زنان به دلیل فقدان تأمین مالی قادر به شرکت در مسابقات نیستند. قوانین موجود در ایران به طور مستقیم به حمایت از ورزش زنان اشاره نکرده‌اند و بیشتر بر مسائل اجتماعی تمرکز دارند. این امر باعث می‌شود که ورزشکاران زن نتوانند از حقوق و مزایای لازم برای

1. Aly

2. Watral

3. Hindman & Paulsen

حضور در مسابقات بین‌المللی بهره‌مند شوند. تیم‌های ورزشی زنان با مشکلاتی مانند نبود دسترسی به امکانات مناسب و مربیان کارآموده مواجه هستند که این امر بر عملکرد آن‌ها تأثیر می‌گذارد. به طور کلی، نبود قوانین حمایتی برای اعزام تیم‌های بانوان به مسابقات ورزشی نه تنها بر توسعه ورزش زنان تأثیر منفی دارد، بلکه مانع از پیشرفت اجتماعی و فرهنگی جامعه نیز می‌شود. برای رفع این مشکلات به ایجاد قوانین حمایتی مؤثر و تأمین منابع مالی مناسب نیاز است تا بتوان شرایط مناسبی را برای رشد و شکوفایی ورزش بانوان فراهم کرد.

تحقیقات قبلی به بررسی موانع بانوان ورزشکار مسلمان از برخی جنبه‌ها مانند فرهنگی و یا اقتصادی پرداخته بودند؛ در حالی که رویکرد پستل به عنوان چارچوبی جامع برای تجزیه و تحلیل محیط خارجی سازمان‌ها و افراد استفاده می‌شود و می‌تواند به درک بهتر موانع موجود از ابعاد مختلف کمک کند. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به افزایش حضور و موفقیت بانوان ورزشکار مسلمان در میادین بین‌المللی و متعاقباً افزایش غرور ملی و اعتماد به نفس در جامعه کمک کند. همچنین این حضور می‌تواند به پیشرفت فرهنگی جامعه کمک کند و دیدگاه‌های مثبت‌تری به نقش زنان در ورزش ایجاد کند و به استحکام روابط بین‌الملل و ایجاد تعامل بیشتر بین جوامع اسلامی و غیراسلامی کمک کند.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به جامعه پژوهش اندک با توجه به سابقه در حوزه ورزش زنان اشاره کرد. به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود، به مقایسه وضعیت بانوان ورزشکار از کشورهای مختلف مسلمان در میادین بین‌المللی ورزشی و مقایسه انگیزه‌های بانوان ورزشکار مسلمان و غیرمسلمان و همچنین چگونگی تأثیر قوانین داخلی بر ورزش زنان بپردازند.

پیام مقاله

یکی از چالش‌های بزرگ وضعیت بانوان ورزشکار، عبور از نقش‌های جنسیتی سنتی و انتظارات اجتماعی است. با توجه به نیازی که جامعه ما به خودباوری و حس اعتماد به توانایی‌های زنان خود دارد، موفقیت‌های ورزش بانوان جایگاه ویژه‌ای می‌یابد. موفقیت زنان در میادین بین‌المللی ورزشی از مهم‌ترین عوامل خنثی‌کننده تبلیغات دروغین و تصحیح نگاه جهانیان به جایگاه زن مسلمان می‌شود. زنان نیز در کنار مردان با حفظ حجاب اسلامی می‌توانند پرچم ایران اسلامی را در عرصه بین‌الملل برافرازند و باعث افتخار باشند؛ این امر می‌تواند در افزایش حمایت‌های دولت و ملت و جذب حمایت سرمایه‌گذاران خصوصی در ورزش بانوان نقشی مهم داشته باشد.

ملاحظات اخلاقی

در انجام این پژوهش، تمام اصول اخلاقی رعایت شده است

مشارکت نویسندگان

ایده‌پردازی، انجام مکاتبات اداری، تحلیل آماری مصاحبه‌ها و پرسشنامه‌ها در نرم‌افزار، استخراج نتایج، ویرایش نهایی و ارسال مقاله: محمد سیاوشی

جمع‌آوری داده‌ها، جستجوی پیشینه و مرور مقالات و منابع قبلی، نگارش مقاله، بازبینی و ویرایش آن: مینا پرهامزاده

تعارض منافع

نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تعارض منافع دربارۀ این پژوهش ندارند.

تشکر و قدردانی

از تمامی افرادی که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، تقدیر و تشکر می‌شود.

منابع

1. Ahmad, N., Thorpe, H., Richards, J., & Marfell, A. (2020). Building cultural diversity in sport: A critical dialogue with Muslim women and sports facilitators. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 12(4), 637-653. <https://doi.org/10.1080/19406940.2020.1827006>
2. Al-Shahrani, H. F. (2020). The reality of women's sport in Saudi society. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 8(6), 525-535. <https://doi.org/10.13189/saj.2020.080627>
3. Al Thani, M. (2021). Channelling soft power: The Qatar 2022 world cup, migrant workers, and international image. *The International Journal of the History of Sport*, 38(17), 1729-1752. <https://doi.org/10.1080/09523367.2021.1988932>
4. Aly, E. R., & Breese, K. (2018). The representation of women in USA sports, sports administrative, and team sports leadership. *European Scientific Journal*, 14(5), 55. DOI: <https://doi.org/10.19044/esj.2018.v14n5p55>
5. Cooky, C., Council, L. D., Mears, M. A., & Messner, M. A. (2021). One and done: The long eclipse of women's televised sports, 1989-2019. *Communication & Sport*, 9(3), 347-371. <https://doi.org/10.1177/21674795211003524>
6. Evans, A. B., & Pfister, G. U. (2021). Women in sports leadership: A systematic narrative review. *International Review for the Sociology of Sport*, 56(3), 317-342. <https://doi.org/10.1177/1012690220911842>
7. Farzaneh, S., Ezabadi, R. R., Rad, S. S. K., Marandi, P. K., & Ranawat, V. (2021). Identifying barriers to women's participation in sports activities in both urban and rural communities. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 9(3), 536-542. <https://doi.org/10.13189/saj.2021.090320>
8. Hasaan, A., Berndt, A., & Fişne, M. (2024). Understanding and overcoming the obstacles in Muslim female athlete branding. *Journal of Islamic Marketing*, 15(7), 1824-1846. <https://doi.org/10.1108/JIMA-02-2023-0063>
9. Hilton, E. N., & Lundberg, T. R. (2021). Transgender women in the female category of sport: perspectives on testosterone suppression and performance advantage. *Sports Medicine*, 51, 199-214. <https://doi.org/10.1007/s40279-020-01389-3>
10. Hindman, L. C., & Paulsen, R. J. (2024). Racial and gender inequality regimes in sport: Occupational segregation and wage gaps in the US spectator sports industry. *European Sport Management Quarterly*, 24(2), 470-490. <https://doi.org/10.1080/16184742.2022.2128846>
11. Jensen, J. A., & Smith, D. K. (2024). Gender equity in sponsor decision-making: A quantitative investigation of sponsor retention for women's sport sponsorship. *Sport Marketing Quarterly*, 33(1), 16-31. <https://doi.org/10.32731/smq.331.032024.02>
12. Marshall, S., McNeil, N., Seal, E. L., Nicholson, M., & Donaldson, A. (2024). The professionalization tension in women's sport: The case of women's basketball in Australia. *European Sport Management Quarterly*, 24(3), 559-581. <https://doi.org/10.1080/16184742.2022.2145332>
13. Menevse, A., & Ablay, M. E. (2019). An investigation of the attitudes of sports media towards women's sports. *Universal Journal of Educational Research*, 7(1), 87-94. <https://doi.org/10.13189/ujer.2019.070112>
14. Morz, K. (2022). Muslim sportswomen: A new way of being religious in the contemporary world. *Journal of South Asian and Middle Eastern Studies*, 45(2), 13-28. <https://doi.org/10.1353/jsa.2022.0004>
15. Talebpour, A., Nazari Azad, M., & Kashani, M. (2019). Sociological analysis of gender inequality in sport (The perspective of female national hero athlete). *Quarterly Journal of Woman and Society*, 10(40), 289-316. [In Persian].
16. Noori Z, Keshkar S, Kargar G, Shahlaei J. (2022). Determining the components of women's championship sports culture. *New Trends in Sport Management*, 10(37), 165-183.
17. Orunbayev, A. (2023). Globalization and sports industry. *American Journal of Social Sciences and Humanity Research*, 3(11), 164-182. <https://doi.org/10.37547/ajsshr/Volume03Issue11-18>
18. Sadeghi, S., Sajjadi, S. N., Nooshabadi, H. R., & Farahani, M. J. (2018). Social-cultural barriers of Muslim women athletes: Case study of professional female athletes in Iran. *Journal of Management Practices, Humanities and Social Sciences*, 2(1), 6-10. <https://doi.org/10.33152/jmphss-2.1.2>
19. Saeidpour, S., Saffari, M., Norouzi Seyed Hossini, R., & Aghaei, N. (2024). Determining the role of

- security and social support in the leisure physical activity of adult women in Tehran. Sport Management Journal, <https://doi.org/10.22059/jsm.2024.376247.3295> [In Persian].
20. Shahbazi, P., Farzadfar, M., Bagheri Asl, F., & Soroush, S. (2024). Designing a financing model for profit-oriented sports with emphasis on women's sports. Sport Management Journal, 16(4), 51-36. <https://doi.org/10.22059/jsm.2023.352968.3079> [In Persian].
  21. Tasgheer, A., & Fatima, T. (2021). Women's participation in sports: Constraints and empowerment in Muslim countries. VFAST Transactions on Islamic Research, 9(4), 145-151.
  22. Watral, I. (2022) The gender pay gap, in relation to professional sports. Retrieved March 11, from <https://digitalcommons.tourolaw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1074&context=jrge>.